

ת"ד 1393/09/13 - מדינת ישראל נגד חיים דדוש

בית משפט השלום לתעבורה בבאר שבע

ת"ד 1393-09-13 מדינת ישראל נ' דדוש
תיק חיצוני: 34-1293/2013

בפני	כבוד השופטת איילת גרבי
מאשימה	מדינת ישראל
נגד	
נאשם	חיים דדוש

הכרעת דין

1. ביום 12.9.13 הוגש נגד הנאשם כתב אישום המייחס לו ביצוע עבירות של אי ציות לאור אדום ברמזור, נהיגה ברשלנות, נהיגה בדרך הגורמת נזק וחבלות של ממש.

החלטתי לזכות את הנאשם מחמת הספק מהעבירות המיוחסות לו.

2. בהתאם לאמור בכתב האישום, ביום 8.4.13 בשעה 14:25 או בסמוך לכך נהג הנאשם ברכב מונית בכביש 31 מכון באר שבע לכוון ערד לעבר צומת הכניסה לאזור התעשייה. באותו עת נהג יורה שמיס ברכב משא - (להלן: "**הרכב המעורב**") בערד באיזור התעשייה לעבר הצומת כאמור מימין לכוון נסיעת הנאשם.

הצומת הינו צומת מרומזר ומערכת הרמזורים בצומת פעלה באופן מלא ותקין.

עוד צוין בכתב האישום כי הנאשם גרם לתאונת דרכים בכך שנהג את רכבו ברשלנות לתוך הצומת, חצה את קו העצירה וזאת כאשר בכוון נסיעתו דולק אור אדום וחסם את דרכו של הרכב המעורב, שהגיע מימינו ושלו נתונה זכות הקדימה בצומת.

3. כתוצאה מהתאונה התנגש הרכב המעורב עם חזית רכבו בדופן ימין של רכב הנאשם. רכב הנאשם הועף והתהפך על צידו, תוך שהוא פוגע באי תנועה במקום ומעיף אבן לכוונה של הולכת רגל שחצתה בסמוך.

כתוצאה מהתאונה נחבלו הנאשם, נוסעת ברכבו - ליאן שגבייב, ילידת 2012 שנחבלה חבלות של ממש בדמות שבר בירך ימין ואושפזה למשך 5 ימים, נוסעת ברכב הנאשם - ליה שגבייב יליד 2010 שנחבלה

חבלות של ממש בדמות חבלת ראש של שבר פריאטלי מימין ואושפזה למשך 5 ימים, נוסעת ברכב הנאשם, ונוסעת ברכב המעורב - שרה סביו גדי שנחבלה חבלות של ממש בדמות שברים וכן אובחנה על ידי נירופסיכולוג קליני, נזקקה לניתוח בהרדמה מלאה ואושפזה למשך 17 יום.

4. בעת המענה לכתב האישום כפר הנאשם בתקינותה של מערכת הרמזורים וכן בגרימת תאונת הדרכים.

הנאשם הודה בתוצאות התאונה, ככל שהדבר נוגע לחבלות שנגרמו, אך כפר באחריותו לכך.

בנסיבות אלה נקבע התיק לשמיעת הראיות.

5. להלן תסקר השתלשלות האירועים נוכח חלוף הזמן הרב מאז הוגש כתב אישום ועד מתן הכרעת הדין.

ביום 24.6.14 ביקש ב"כ הנאשם לתקן את המענה לכתב האישום ביחס לסעיף 5 ה' בלבד - הנאשם ביקש לכפור בתוצאות התאונה ביחס לגב' שרה סביו גדי - שכן לטענתו המאשימה לא צרפה את הנפגעת כעדת תביעה, ועל כן התנגד ב"כ הנאשם להגשת מסמכים רפואיים ביחס לנפגעת אשר המאשימה בחרה שלא לצרפה כעדה מטעם המאשימה.

ב"כ המאשימה ציין בעת הדין כי התעודות הרפואיות המצוינות בכתב האישום כוללות את החומר הרפואי הרלוונטי, ואכן אישר כי אותה נוסעת שנפגעה לא צורפה כעדה מטעם המאשימה. בהחלטתי מאותו יום קבעתי כי המאשימה תודיע מי הם עורכי התעודות הרלוונטיות ביחס לנוסעת שרה סביו גדי.

אף על פי כן בדיון שלאחר מכן לא הודיעה המאשימה מי הם עורכי התעודות הרפואיות ובית המשפט התיר לעשות זאת תוך פרק זמן נוסף.

6. רק ביום 25.12.14 הודיעה המאשימה לבית המשפט את שמותיהם של עורכי בתעודות הרפואיות, ואלה הוזמנו לדין הבא.

במהלך שמיעת הראיות ניסו הצדדים להדבר ביניהם על מנת להגיע להסכמה, ואולם הדבר לא צלח במשך תקופה ארוכה מאד. בהמשך יסקרו הליכים נוספים אשר בעטיים נגרם עיכוב נוסף בשמיעתו הרצופה של התיק דנן.

7. מטעם המאשימה העידו עת/1 - יורי שמיס, עת/2 - מזרחי רוזי, עת/3 - דורית ססקין, עת/4 - יהודה ספקטור, עת/5 - ערן ברכה, עת/6 - סביו גדי, עת/7 - חווה שגבייב וד"ר אייליג דינאי.

מטעם הנאשם העידו הנאשם ומומחה מטעמו -מר אבי מעוז, (להלן: "**המומחה מטעם ההגנה**")

גרסת המאשימה - חציית הצומת באור אדום - עדויות עדי המאשימה.

8. כאמור גרסת המאשימה כפי שהובאה בכתב האישום הינה כי הנאשם גרם לתאונת דרכים בעת שנהג את רכבו ברשלנות לתוך הצומת, חצה את קו העצירה, וזאת כאשר ברמזור בכיוון נסיעתו דלק אור אדום וחסם את דרכו של הרכב המעורב.

המאשימה ביקשה לבסס גרסתה בעדויותיהם של מספר עדים מטעמה וכן בדו"ח הבוחן.

להלן אדון בעדויות המאשימה בהתאם לסדר העדתם במהלך המשפט, ובשאלה האם אכן יש באלה כדי לתמוך בגרסת המאשימה כאמור, כי היה זה הנאשם אשר חצה את הצומת המרומזר באור אדום.

עד תביעה 1 - הנהג המעורב, יורי שמיס

9. ראשון העיד הנהג המעורב - יורי שמיס (להלן: **הנהג המעורב**).

בהתאם לעדותו של הנהג המעורב, יצא מכיוון אזור התעשייה בערד לכיוון נבטים, שמאלה. עדותו הרלוונטית היחידה ביחס לשאלה כיצד חצה את הצומת ביחס לאור שדלק בכיוון נסיעתו, היתה: "**היה לי אדום ועצרתי ואחרי דקה הכנסתי לראשון, יצאתי שמאלה...**" (עמ' 4 לפרוטוקול שו' 11-12).

אם כן מעדות זו, כפי שציין ב"כ הנאשם בסיכומיו, לא נלמדת כל אמירה פוזיטיבית כי הנהג המעורב חצה את הצומת המרומזר בכיוון נסיעתו, באור ירוק. כל שניתן ללמוד מעדותו הוא כי הרמזור שדלק בכיוון נסיעתו היה אדום ואחרי דקה המשיך בנסיעתו.

נוכח עדותו של הנהג המעורב ניתן ללמוד על מחדלים המתייחסים להבאתם של עדים רלוונטיים נוספים כפי שארחיב על כך בהמשך.

10. נושא נוסף רלוונטי ביותר אשר יידון אף הוא בהרחבה בהמשך, מתייחס להעדרה של דיסקת הטכוגרף שבמשאיתו של הנהג המעורב ביחס לנסיעה הרלוונטית נשוא התאונה. הנהג המעורב בעדותו בבית המשפט, מאשר ביחס לשאלה מדוע לא החליף דיסקת טכוגרף, כי שכח שכן הרכב עמד בבית ולא נסע למקום אחר.

הנהג המעורב אישר כי במשאית בה נהג בעת התאונה היתה דיסקת טכוגרף קודמת, וכאשר נשאל היכן הדיסקה הרלוונטית השיב: "**כנראה אצל החוקר**" (עמ' 5 לפרוטוקול שו' 14), בהמשך אישר הנהג המעורב כי לאחר קרות התאונה עלה הבוחן לרכב וכלשונו "**עשה מה שעשה**", כאשר הוא התרחק מזירת התאונה על פי הוראת הבוחן. הנהג המעורב אישר בחקירתו כי נמצא אשם בתאונת דרכים ברשלנות בעת שנהג במשאית בשנת 2010, והורשע בשנת 2012 ונגזר דינו בין היתר לעונש פסילה מותנית.

בהמשך עדותו אישר הנהג המעורב כי מאחוריו עמדו כלי רכב נוספים ובין היתר נהג בדואי כהגדרתו. הנהג המעורב אישור בחקירתו כי נהג בדואי היה מאחוריו: "נהג בדואי היה מאחורי ואמרתי לו אם הוא ראה שעברתי בירוק וביקשתי שיתן עדות והוא לא הסכים... אמרתי לו בכללי ראית מה קרה באופן כללי והוא סרב להיות עד" (עמ' 7 לפרוטוקול שו' 25-28). כלומר אחד מעדי הראיה הפוטנציאליים על פי גרסתו של הנהג המעורב, סרב לדבריו למסור עדות לטובתו.

11. בהמשך עדותו מציין הנהג המעורב כי ישנם אפילו עוד שלושה עד ארבעה עדים שראו כי חצה את הצומת באור ירוק: "יש שלושה ארבעה עדים שראו שעברתי באור ירוק... העדים נתנו את הפרטים בשטח למשטרה" (עמ' 9 לפרוטוקול שו' 12-14). אם כן, מספר עדים לא מבוטל אשר לטענת הנהג המעורב יכולים היו לסייע ולתמוך בגרסתו של הנהג המעורב כי חצה את הצומת באור ירוק, לא הובאו לעדות, וזאת על אף שעל פי עדותו של הנהג המעורב מסר את פרטיהם בשטח לבוחן ואלה מסרו כי ראו אותו לכאורה חוצה את הצומת באור ירוק (למעט נהג אחד - יהודה ספקטור, שהינו אחד מעדי המאשימה).

12. **בנסיבות אלה אכן נשאלת שאלה רלוונטית, מדוע עדים אלה לא אותרו ולא נגבתה מהם עדות על מנת לתמוך בגרסת המאשימה בעניין זה.**

13. לעניין זה יצוין כבר כעת כי ההלכה היא כי אי הבאתו של עד רלוונטי, מעוררת, מדרך הטבע, את החשד כי יש דברים בגו וכי בעל הדין, שנמנע מהבאתו, חושש מעדותו ומחשיפתו לחקירה שכנגד (ע"א 465/88 הבנק למימון ולסחר בע"מ נ' סלימה מתתיהו ואח', פ"ד מה, חלק רביעי 1991 עמ' 658).

בהמשך מציין בית המשפט העליון תוך ציטוט מע"א 240/77, כי אי הזמנתם להעיד של עדים רלוונטיים יוצרת הנחה כי אילו הובאה היתה עדותם סותרת את גרסת המשיבה, ובהמשך תוך ציטוט מע"פ 437/82, הלכה פסוקה היא, שהימנעות מהזמנה לעדות של עד הגנה, אשר לפי תכתיב השכל הישר עשוי היה לתרום לגילוי האמת, יוצרת הנחה, שדבריו היו פועלים לחיזוק הגרסה המפלילה, בה דוגלת התביעה - וכמובן ההיפך בעניינו.

חשובה ביותר לעינינו הקביעה באותו עניין כי אמת המידה להחלת ההנחה האמורה היא הציפייה ההגיונית והמתבקשת, בנסיבותיו של המקרה, כי בעל הדין אכן ישמיע את העד המסוים, שלא הובא על ידו לעדות לשם גילוי האמת וחקר העובדות, כפי שאותו בעל דין טוען להן (שם, עמ' 659).

14. עוד בעדותו של הנהג המעורב ציין כי דיווח על התאונה למעסיקו ואלה יחד עם קצין הבטיחות, מנהלו הישיר והמנכ"ל הגיעו למקום התאונה באותו לילה כשעה לאחר מכן, בעוד בוחן התנועה נמצא בשטח. לטענת ב"כ הנאשם בסיכומיו, מן הראוי היה כי הנהג המעורב היה מדווח על הגעתם של אלה למקום האירוע, נוכח החשש המוצדק וההגיוני מבחינתו של הנאשם המעורב לפחות, כי אלה ידריכו את הנהג המעורב ביחס למסירת גרסתו באשר לאופן בו אירעה התאונה.

נוכח האמור לעיל, אינני סבורה כי מסקנתו של ב"כ המאשימה בסיכומיו כי יש בעדותו של הנהג המעורב משום קביעה וודאית כלשונו, כי הנאשם היה זה שחצה את הצומת באור אדום, הינה מסקנה המתבקשת מעדותו של נהג המעורב, ובמיוחד נוכח העדר אמירה פוזיטיבית וברורה כי חצה את הצומת באור ירוק, וזאת לצד יתר הנתונים העולים מעדותו של הנהג המעורב ופורטו כאמור לעיל, ואי הבאתם לעדות של עדים פוטנציאליים על פי גרסת הנהג המעורב מעצמו.

עדת תביעה 2 - מזרחי רוזי.

15. בסיכומיו מצוין ב"כ המאשימה כי עדותה של עדה זו איננה רלוונטית לקביעת אשמתו של הנאשם שכן לא היתה עדה לתאונה, ואף על פי כן מבקש לקבוע ביחס לעדה זו כי עדותה היתה ללא כל דופי.

בנסיבות אלו נשאלת השאלה מדוע אם כן הובאה עדה זו כעדה מטעם המאשימה.

16. מטעמה של עדה זו, הוגש דוח הפעולה שנערך על ידה וסומן כת/1. עדה זו אישרה כי במועד הרלוונטי שימשה כשוטרת סיוור. בחקירתה הנגדית ציינה כי לא היתה השוטרת שטיפלה בתאונה עצמה וחלקה באירוע היה לעזור לשוטרת שטיפול בתאונה, ולבצע רישום של פרטי הנהגים במסגרת מזכר אשר לא היה ברשותה ולכן נרשם כדו"ח פעולה.

העדה איננה זוכרת מי מסר לה את הפרטים שנרשמו על ידה בדוח הפעולה, היא איננה יודעת בוודאות מי מסר לה את פרטי הולכת הרגל, היא איננה זוכרת בדיוק מי אמר לה כי יהודה ספקטור הוא עד, היא מעלה שתי אפשרויות ביחס לרישום בדוח הפעולה: "**או ששאלתי או שמישהו ניגש אלי ואמר לי שהוא ראה את התאונה... לא רשמתי כי היה שם לחץ והמון אנשים וצומת עמוס**" (עמ' 11 לפרוטוקול שו' 22-24), בהמשך התובע גם מזכיר לה מי היה השוטרת הראשי אשר טיפל בתאונה.

בנוסף לכל אלה, מאשרת העדה כי הגיעה יחד עם השוטרת הראשי למקום התאונה עוד לפני הגעתו של הבוחן. בנסיבות אלה ונוכח עדותה של העדה, אשר ממנה ניתן ללמוד כי למעשה נכחה בזירת התאונה בשלב מוקדם ביותר, עם קבלת הקריאה מהמוקד (כך על פי עדותה) יחד עם השוטרת הראשי, לא ברור מדוע כל תפקידה התמצה ברישום פרטיהם של הנהג המעורב, של הנאשם, של הולכת הרגל ושל עד ראייה אחד בלבד.

לא ברור מדוע לא טרחה העדה כשוטרת אשר הגיעה בשלב כה מוקדם לזירת התאונה, לבצע את המתבקש באופן טבעי ממנה כשוטרת, קרי לתעד באופן המיטבי ביותר את זירת התאונה ובכלל זה ובמיוחד לאתר ולברר פרטיהם של עדי ראייה פוטנציאליים לתאונה, וזאת על מנת שבידי הרשות החוקרת יהיו מירב הפרטים ביחס לאופן התרחשות התאונה, ועוד בטרם תזדהם הזירה נוכח הלחץ, המון האנשים והעומס בצומת, כפי שהעידה על כך העדה (שו' 24).

אם כן, ובניגוד לאמור בסיכומי ב"כ המאשימה, עדותה של עדה זו יכולה היתה, אילו היתה מבצעת את המצופה

ממנה כשוטרת בזירת תאונה אשר הגיעה למקום בשלב כה מוקדם, להיות בעלת משמעות רבה ביותר להוכחת אשמתו או לחילופין העדר אשמתו של הנאשם. ואולם הדברים לא נעשו כאמור, ועל כן מדובר במחדל נוסף ביחס לאופן חקירת התאונה.

עדת תביעה 3 - דורין ססקין.

17. עדה זו היתה הולכת רגל אשר נפגעה כתוצאה מהתאונה וחצתה את מעבר החצייה בסמוך לצומת.

על פי עדותה של עדה זו, אשר הודעתה במשטרה הוגשה בהסכמה וסומנה כ-ת/3, החלה בחציית הכביש שלא בנתיב התאונה כאשר לטענתה, גרסה אשר עמדה עליה במהלך עדותה, חצתה את מעבר החצייה באור ירוק ומבלי שנדרשה ללחוץ על לחצן הדרישה.

עוד לטענתה עמדה לבדה במעבר החצייה ואף אדם לא חצה לפנייה והמתנייה עד להופעתו של האור הירוק במעבר החצייה.

עדה זו כאמור חזרה על עמדתה כי מעולם בכל הפעמים בהן חצתה את אותו מעבר חצייה לא נדרשה ללחוץ על לחצן הדרישה, לצורך הופעתו של האור הירוק. (בשלב בו תידון עדותו של המומחה מטעם ההגנה, יתברר כי למעשה בצומת האמור מופעל לחצן דרישה, וככל שהולך רגל לא ילחץ על אותו לחצן לא יופיע האור הירוק).

ואולם יש להדגיש עדה זו לא העידה, ולא היו בידה נתונים ביחס לשאלה, איזה את דלק ברמזור בכיווני נסיעתם של הנאשם ושל הנהג המעורב. כאשר לטענתה כי ייחסה לנאשם נהיגה במהירות גבוהה, הבהירה בחקירתה הנגדית כי איננה יודעת לייחס מהירות גבוהה, הגם שאיננה מחזיקה ברישיון נהיגה, ולטענתה שמעה צפצוף חזק ולא מעבר לכך, ועל יסוד האמור מבקשת המאשימה לבסס את גרסתה כי לכאורה הבחינה בנהג המונית אשר נוהג במהירות גבוהה.

מובן כי אין בעדותה כדי לבסס נתון זה.

18. עוד עולה מעדותה של עדה זו כי למעשה ובאופן שלא היה ידוע לפני כן נחקרה גם בבית החולים ביום התאונה, וזאת בעוד שעדותה כפי שהוגשה לבית המשפט נגבתה ממנה כשבועיים לאחר התאונה. העדה העידה כי בוחן התנועה או מי מטעמו הגיעו אליה לבית החולים וכלשונה:

"באו אלי לבית החולים ותחקרו אותי".

"ש. אז המשטרה חקרה אותך בבית החולים?"

ת. כן. " (עמ' 16 לפורוטוקול שו' 16-18).

ב"כ הנאשם במועד הדין ציין נוכח דברים אלה, כי אין בידו חקירה של עדה זו מבית החולים וב"כ המאשימה אישר אף הוא כי לא קיים בחומר החקירה תעוד באשר לחקירה זו, ויודגש כי העדה לשאלת בית המשפט, אישרה כי היא מבינה מהי חקירה משטרתית, כך שאין חולק כי ההליך אשר התנהל בבית החולים הינו הליך חקירתי.

גם בעניין זה העדר תעוד ביחס לחקירה זו מהווה מחדל חמור ביותר אשר יכול והיתה לו השפעה על מסקנת גורמי החקירה ביחס לתיק דנן, ותמיכה אפשרית בגרסת הנאשם, שכן העדות נגבתה ביום התאונה.

עד תביעה 4 - יהודה ספקטור.

19. ב"כ המאשימה ביקש בסיכומיו לקבוע כי מדובר בעד ניטרלי אשר נהג מאחורי רכב הנאשם טרם נכנס לצומת, איננו בעל עניין ועל כן יש ליתן לעדותו את מלוא המשקל. אכן כפי שגם מסכים לכך ב"כ הנאשם, מדובר בעד ניטרלי ונעדר עניין בטענת מי מהצדדים.

יחד עם זאת, יאמר כבר כעת כי על אף נתונים אלה אשר אין עליהם חולק, למעט מספר פרטים רלוונטיים באשר לעדותו, הרי שאין די בעדות זו לבדה כדי להרשיע את הנאשם בעבירות המיוחסות לו, מעבר לכל ספק סביר.

את עדותו זו של עד התביעה יש לבחון על רקע יתר עדויות עדי המאשימה, אשר אין באף אחת מהן כדי לבסס את גרסת המאשימה כי היה זה הנאשם אשר חצה את הצומת באור אדום, ובמיוחד כפי שיפורט בהמשך נוכח שורת מחדלים משמעותיים ביותר בעבודתו של בוחן התנועה ותוך הסתייגות נוכח קביעות המומחה מטעם ההגנה.

עד זה בעדותו ציין כי חצה את הרמזור הראשון, ובעת הזו כבר הבחין כי ברמזור הבא מופיע האות האדום וראה את הרכב שלפניו, קרי רכבו של הנאשם, חוצה את הצומת ברמזור אדום ואת התרחשות התאונה.

עד זה פנה מיוזמתו על פי עדותו לנהג הרכב המעורב, ואמר לו שראה אותו נוהג באור ירוק, כאשר נשאל האם אכן הבחין באור הירוק בכיוון נסיעתו של הרכב המעורב, השיב:

"ש. ראית את הירוק שלו?"

ת. לא. לא יכולתי לראות, אני בן אדם ולא משפט.

ש. אז אתה למעשה יכול להיות שהחלטת שהוא נסע באור ירוק?"

ת. אני לא יודע."

עד תביעה זה גם איננו זוכר האם היו כלי רכב שנסעו לפני רכבו של הנאשם ומאשר כי המרחק בינו ובין רכבו של הנאשם היה מרחק של 6 מכוניות, ולא ידע לומר בוודאות מאיזה שלב בדיוק הבחין באות האדום ברמזור בצומת בו אירעה התאונה.

בהמשך תבחן עדות זו שוב לאור עדותו של המומחה מטעם ההגנה וממצאיו.

עד תביעה 5 - הבוחן ערן ברכה:

20. הבוחן ערן ברכה הוא מי שערך בין היתר את דו"ח הבוחן אשר הוגש וסומן בין יתר המסמכים שנערכו על ידו, כ-ת/4, ובפרק "**המסקנה והגורם לתאונה**" ציין כי מהממצאים וחומר החקירה, מסיק כי נהג רכב המונית שנסע על כביש 31 נכנס לצומת מרומזר כאשר בכיוון נסיעתו דולק רמזור אדום, חסם דרכה של משאית שהגיעה מימינו, וכתוצאה מכך נגרמה תאונת הדרכים, כאשר הגורם לתאונה הוא אי ציות לרמזור אדום מצידו של הנאשם.

ב"כ המאשימה ביקש בסיכומיו לקבוע ביחס לבוחן כי עדותו מהימנה וקוהרנטית ויש ליתן לה את מלוא האמון ומלוא המשקל.

ב"כ הנאשם מנגד הצביע על שורת מחדלים בעבודתו של הבוחן, אשר בוצעה לטענתו באופן לקוי במספר מישורים, כפי שיפורט בהמשך.

21. להלן יובאו הנתונים אשר עלו מחקירתו של הבוחן ולאחר מכן תובהר משמעותם של נתונים אלה ככל שהדבר נוגע לשאלה השנויה במחלוקת ולהוכחת עובדות כתב האישום.

מחקירתו של בוחן התנועה ניתן ללמוד את הדברים הבאים:

א. בוחן התנועה אישר כי בצומת בו אירעה התאונה מופעל גלאי תנועה, אך הבוחן איננו יודע את סוג הגלאים שכן אין בידו את תכנית הרמזורים.

ב. אין בידי בוחן התנועה את תכנית הרמזורים, והוא אף לא פנה לעירייה בניסיון לבקש את תכנית הרמזורים.

לעומת זאת ציין בוחן התנועה בחקירתו באשר לשאלה מדוע לא פנה לעירייה על מנת לקבל את תכנית הרמזורים, כי כאשר הגיע לצומת בו אירע התאונה: "**לא ניגשתי לעירייה כי כאשר הגעתי לצומת חקרת את כל העדים וגם את הנאשם והובן מהם שכל הרמזורים היו תקינים**" (עמ' 27 לפרוטוקול שו' 24-25), בניגוד מוחלט לעדותו זו של בוחן התנועה, בהמשך חקירתו מאשר כי הנהג המעורב כלל לא נשאל על תקינות מערכת הרמזורים, ("אני בודק ואני לא רואה ששאלתי" - עמ' 27 לפרוטוקול), עד הראיה היחיד אשר העיד

באופן פוזיטיבי כי לכאורה הבחין בנאשם החוצה את הצומת באור אדום - יהודה ספקטור, אף הוא לא נשאל דבר לעניין תקינות מערכת הרמזורים, ("אני לא רואה ששאלתי אותו" - עמ' 28 לפרוטוקול). לאחר מכן אישר בוחן התנועה כי התכוון אך ורק לנאשם שנשאל על כך.

ג. הבוחן אישר כי גם מעבר החצייה מופעל באמצעות לחצן דרישה, אך יכול להיות כי להולך הרגל יופיע אור ירוק גם ללא לחיצה על הגלאי.

בוחן התנועה אישר כי לא חקר את הולכת הרגל ביחס לאפשרות שזו לחצה על לחצן הדרישה על מנת שיופיע אור ירוק במעבר החצייה, ואף לא ביצע פעולת ניסוי או שחזור על מנת לבחון את עדותה של הולכת הרגל כי בשני חלקי מעבר החצייה דולק אור ירוק במקביל.

בוחן התנועה אישר כי לא בדק את התכנות גרסתה של הולכת הרגל.

ד. בוחן התנועה אישר כי **איננו יודע** דבר על חקירתה של הולכת הרגל בבית החולים, וייתכן כי הדבר נעשה מבלי שהקצין הממונה עליו ידע אותו. באשר לעובדת חקירתה של הולכת הרגל בבית החולים מבלי שבוחן התנועה ידע על כך, התייחס בחקירתו במילים אלה: "**זה חמור ואני לא ידעתי מזה**". (עמ' 25 לפרוטוקול שו' 29).

ה. בוחן התנועה לא ערך סדר פאזות, ואף לא ציין את מעבר החצייה בסקיצה שערך, כמו כן לא ציין את עובדת קיומם של גלאי הדרישה בצומת.

ו. בוחן התנועה לא ערך שחזור המדמה את נהג הרכב המעורב ואת הולכת הרגל.

ז. בוחן התנועה נותן בעדותו דוגמא ביחס לאופנוע אשר לא מפעיל את הגלאים, על אף שלא ערך ניסוי באמצעות אופנוע ואיננו יודע את רגישות החיישנים על מנת לקבוע את הקביעה ביחס לאופנוע, שכן לטענתו איננו מומחה בעניין זה.

ח. בוחן התנועה לא יכול היה לשלול כי בעת שנחקרה הולכת הרגל בבית החולים היתה בהלם ובשוק ואגב שיחה עימה השוטרים שתלו לה זיכרון: "**יכול להיות שזה מה שקרה ואני לא יודע על זה... אני בפרוש לא ידעתי על זה**" (עמ' 26 לפרוטוקול שו' 3-2).

ט. בוחן התנועה אישר כי לא ביצע הצבעה עם מי מהמעורבים בשטח, לא ביצע מדידות של מידות רכבו של הנהג המעורב, בוחן התנועה סבר כי אורך המשאית המעורבת בתאונה איננו רלוונטי וכאשר נשאל על חשיבות ביצוע המדידות כפי שהדבר מופיע ב ת/7 (דוח נזקים) השיב: "**לא תמיד אתה זוכר לקחת את המידות, פספסתי**" (עמ' 26 לפרוטוקול שו' 21-20).

בוחן התנועה "פספס" פעמיים לציין את המידות הן בדוח הבוחן והן בדוח הנזקים.

י. בוחן התנועה איננו יודע לומר דבר באשר למקום הימצאותה של דיסקת הטכוגרף הרלוונטית ליום התאונה: "סביר להניח שבגלל שהדיסקה לא הוחלפה אז אין לי מה לקחת אותה כי זה לא רלוונטי. אם הדיסקה מבצעת רישום על רישום אז אין מה לקחת אותה" (עמ' 27 לפרוטוקול שו' 1-2).

מעבר לכך, בוחן התנועה מגדיל ומציין בחקירתו: "בכל תאונת דרכים שמעורבת בה משאית, אני עולה, מצלם, מוציא את הכל ואני לא ראיתי שעשיתי את זה ואני לא יכול להתייחס". ובהמשך לשאלה האם ניתן להניח כי בוחן התנועה לא בדק את דיסקת הטכוגרף משיב הבוחן: "גם נכון" (עמ' 27 לפרוטוקול).

יא. באשר לחשיבות דיסקת הטכוגרף, בוחן התנועה מסכים לחלוטין, בעדותו כי הדיסקה יכולה להעיד על מהירות הנסיעה, על מרחק, על זמן העצירות - הכל ביחס לנהג המעורב, כמו כן ניתן היה לאמת את גרסת הנהג המעורב כי עצר ברמזור האדום במשך כדקה, או לחילופין אם נהג נהיגה רצופה.

בוחן התנועה הסכים "לחלוטין" עם בא כוח הנאשם כי ראיית הטכוגרף היא ראייה מאוד חשובה.

יב. בנוסף לכך מאשר בוחן התנועה באשר לאיתורה של דיסקת הטכוגרף את הדברים הבאים: "שאלתי את הנהג וטעיתי שלא חקרתי יותר לעומק בעניין הזה של הדיסקה. אתה צודק לחלוטין בעניין הדיסקה אבל לא מעבר לזה" (עמ' 27 לפרוטוקול).

יג. בוחן התנועה אישר כי לא מצא לנכון לתעד שיחה טלפונית שניהל עם עד ראייה פוטנציאלי, שכן לאחר ברור שערך הבין כי עד הראיה לא ראה דבר ולכן אין מקום לחקור אותו.

יד. בוחן התנועה מאשר כי היה עד נוסף ששמע את התאונה מקרוב, ואולם שוב בחר בוחן התנועה שלא לחקור אותו. בוחן התנועה בעדותו בבית המשפט גם לא ידע למסור את פרטיו של אותו עד, שכן הגדיר אותו כאלמוני, ולטענת בוחן התנועה אותו עד מסר לו טלפונית כי לא ראה את התאונה אלא רק שמע אותה, הסתכל במראה וראה את התאונה.

כאשר נשאל מדוע אין מדובר בעד שעדותו קריטית השיב: "כל זמן שהוא לא ראה את הרמזור מבחינתי הוא לא אקוטי".

בהמשך חקירתו מאשר בוחן התנועה כי עדותו של אותו עד יכולה היתה להיות אקוטית כלשונו, אילו נסע

בצמידות לרכבו של הנאשם, ואולם משלא נחקר אותו עד, הרי שלא היה בידי הבוחן מידע ביחס למרחק בין השניים. בוחן התנועה אישר כי לא ביצע פעולות לאיתורו של אותו עד.

בעניין זה ראוי לציין כי בנסיבות אלה ונוכח קביעה זו של בוחן התנועה, הרי שניתן לגזור גזירה שווה גם ביחס לכל עד אחר שהובא מטעם המאשימה, אשר לא ראה את הרמזור בכיוון נסיעתו של הנאשם, כעד שאיננו רלוונטי כלל להוכחת אשמתו של הנאשם.

טו. בוחן התנועה אישר כי לא ביקש לקבל את מצלמות האבטחה מתחנת הדלק סמוך לצומת בו אירעה התאונה ואף לא עשה ניסיון לקבלן, שכן "מניסיונו", המצלמות בתחנות הדלק מצלמות רק את לוחיות הזיהוי של כלי הרכב ולא את הצומת: "לא בדקתי ולא לקחתי כי ידעתי שזה לא רלוונטי".

טז. בוחן התנועה אישר כי איננו זוכר האם הדריך את השוטרים שהגיעו לראשונה לזירה לאתר עדי ראיה מזירת האירוע.

יז. בוחן התנועה אישר כי לא נעשה ניסיון לאתר את נהג המשאית שנסע אחרי הנהג המעורב, כמו כן אישר כי אילו היה משוחח עם קצין הבטיחות של החברה בה הועסק הנהג המעורב, המנהל והמנכ"ל בעניינים רלוונטיים, הרי שהיה מתעד זאת.

יח. בוחן התנועה אישור כי לא ערך ניסוי שדה ראיה ביחס לאף לא אחד מן העדים אשר נחקר בתיק דנן, על מנת לוודא את האפשרות האם אכן ניתן להבחין מתוך כלי הרכב - רכבו של הנאשם או רכבו של העד ספקטור, באור אדום.

מחדלי החקירה בעבודתו של בוחן התנועה ומשמעותם.

22. מסקירת עדותו של בוחן התנועה עולים כאמור מחדלים רבים ביחס לפעולות אשר היה על הבוחן לבצע ולא בוצעו, ושיקול דעת שגוי שהפעיל בוחן התנועה בשלב מוקדם של החקירה ביחס לאי איתורם של עדים רלוונטיים פוטנציאליים וחקירתם.

23. כך, לא בדק בוחן התנועה את תכנית הרמזורים ולא ערך סדר פאזות, לא ניסה לבקש את תכנית הרמזורים שכן לטענתו מכיר אותה מידיעתו האישית, הבוחן לא העמיק בחקירתה של הולכת הרגל ביחס למופעי הרמזור במעבר חציה, והשפעתה של עדות זו על מופעי הרמזורים בכיוון נסיעתם של הנהגים. לא בוצע ניסוי שיחזור או הצבעה, לא בוצע ניסוי שדה ראיה עם יושבי רכב הנאשם ורכבו של העד יהודה ספקטור.

לא הוגשה תעודת עובר ציבור ביחס לתקינות מערכת הרמזורים. הסקיצה נערכה באופן חסר ולוקה ולא נטלו

מידות הרכב המעורב.

בנוסף לכל אלה ולטעמי המחדל החמור ביותר מתייחס להעדרה של דסקת הטכוגרף.

הבוחן אישר בחקירתו בפה מלא כי לא העמיק בחקירה ביחס לאיתורה של הדסקה וכפי הנראה מאחר והיה זה הבוחן אשר הורה לנהג הרכב המעורב להתרחק מרכבו, הרי שאין זה מופרך להניח כי בשלב כלשהו, היתה הדסקה ברשותו של הבוחן, וזו כפי הנראה ברשלנותו, אבדה.

הבוחן לא מסר עדות באשר לאפשרות אחרת.

24. אין להמעיט בחשיבותה של דסקת הטכוגרף לצורך לימוד נתונים על אופי נהיגתו של הנהג המעורב, קרי מהירות נסיעתו, המרחק שעבר, זמן העצירות - והכל לצורך ברור השאלה האם אכן עצר נהג הרכב המעורב ברמזור אדום, והמשיך בנהיגתו עם החלפתו לאור ירוק.

הבוחן כאמור בחר כפי שצוין, מראש שלא לתעד או לחילופין לחקור עדי ראיה פוטנציאליים שכן בשלב מוקדם של החקירה או אף בשלב מאוחר יותר, החליט על פי שיקול דעתו כי אלה אינם רלוונטיים. מובן כי על הבוחן מוטלת חובה לבחון את כלל האפשרויות להתרחשותה של תאונה, ולאסוף את כלל הראיות ובין היתר אלה אשר יש בהן פוטנציאל לזיכוי של הנאשם. באותו אופן בחר הבוחן שלא לבקש ואף לא לעשות ניסיון לאתר את צילומי מצלמת האבטחה שכן, שוב מידיעתו האישית, אין בצילומים אלה כדי לסייע בברור אירוע התאונה.

25. מדובר במחדלים משמעותיים אשר יש בהם כדי לגרום נזק ראייתי לנאשם, ובפעולות אשר אילו היו מתבצעות לפחות חלקן, היה בהן כדי לתמוך או לשלול את עדויותיהם הסובייקטיביות של כלל עדי המאשימה.

בסופו של יום מסקנתו של בוחן התנועה לביסוס אשמתו של הנאשם בגרימת התאונה, מושתת על עדויותיהם הסובייקטיביות של עדי המאשימה ומבלי שקבע או מצא בוחן התנועה ולו ממצא אובייקטיבי ו/או מדעי יחיד. בנסיבות אלה הסקת מסקנות הבוחן לעניין אשמתו של הנאשם בגרימת התאונה, איננה מבוססת על נתונים אובייקטיביים ופעולות מקצועיות של הבוחן, אלא על קבלתן של עדויות עדי המאשימה בלבד.

26. **הפסיקה חזרה והדגישה את חשיבות איסופן של מרבית הראיות, בין אלה אשר יש בהן כאמור כדי להרשיע נאשם ובין אלה שהן בעלות פוטנציאל מזכה.**

27. זירת התאונה היא למעשה כלי עבודתו של בוחן התנועה.

זירת התאונה, וכלי הרכב במצבם לאחר התאונה, מלמדים את הבוחן בהיותו גורם מקצועי, בוחן תאונות דרכים, באמצעות נתונים אובייקטיביים הנמצאים בזירת התאונה, באשר לאופן התרחשות התאונה. זו תמצית תפקידו של

בוחן התנועה. משמתבסס בוחן התנועה בהסקת המסקנות באשר לאופן התרחשות התאונה, אך ורק (או בעיקר) על עדותם **הסובייקטיבית**, של נהג הרכב המעורב ועדים נוספים לכאורה, שהינו כמובן צד אינטרסנטי בהליך, הרי שמסקנותיו של הבוחן כלל אינן בבחינת עדות מומחה.

הערכת עדות זו, של נהג מעורב באשר לגורם לתאונה, אינה שונה מהערכתו של כל אדם אחר. עדותו של עד מומחה ובענייננו בוחן תנועה, נדרשת על מנת להסיק מסקנות שהן בתחום מומחיותו ומקצועיותו, ואלה תוצאה של בחינת זירת התאונה, בכלים מקצועיים השמורים לו, ולא להדיוט.

28. ראוי להדגיש כי אופן התנהלות המאשימה בזניחת זירת התאונה ואי ביצוע בדיקות חיוניות ואלמנטריות בידי בוחן התנועה, פגעה אנושות בזכותו הבסיסית של הנאשם להתגונן, ובמיוחד כאשר זירת התאונה לא נבחנה ולא נבדקה "בזמן אמת" ובין היתר כאמור אי איסופן של כלל הראיות הרלוונטיות לבחינת אשמתו של הנאשם.

29. זכותו היסודית של הנאשם בגדר זכותו הבסיסית לניהול הליך הוגן כוללת את זכותו של נאשם להשיג את ראיותיה של התביעה ולחקור את עדיה בחקירה נגדית (**אהרון ברק, כבוד האדם, הזכות החוקתית ובנותיה**, כרך ב', עמוד 864).

משלא עושה התביעה כמעט דבר להשיג ראיותיה, הרי שנפגעת זכותו של הנאשם לחקור ראיות אלה ולבחון אותן מנקודת מבט סנגוריאלית, להשיג עליהן, לסתור אותן ובתוך כך להוכיח את חפותו.

בעפ"ת 23081-01-12 **איגור איונוב נ. מ"י קבעה כב' השופטת חיימוביץ'** דברים אלה לענין מחדלי חקירה ומשמעותם:

"מחדל החקירה העיקרי הוא המנעות מאיסוף ראיות שהיה בהן כדי לזכות את המערער. לא נגבו עדויות מהיושבים במקום, וגם המערער לא נחקר על מנת לרדת לחקר גרסתו. בית משפט קמא, הליון, במובאה שציטטתי לעיל, כי בקרב עדי ההגנה היתה מגמה להציג גרסה לפיה הנאשם לא נהג. דברים דומים ניתן לומר על האופן בו נוהלה החקירה, דהיינו, כי המגמה של אנשי המשטרה היתה להראות שהנאשם כן נהג ברכב, ועל כן התעלמו מראיות מזכות."

בהמשך תוהה בית המשפט בלשונו:

"לא ניתן להבין מדוע, לאחר שפנה אחד היושבים במקום למתנדב וציין באזניו כי המערער לא נהג ברכב, לא טרח המתנדב לקבל את פרטיו, לצורך זימונו לחקירה. מדוע מתעלמת המשטרה מראיה שיש בה כדי לזכות את המערער, ואוספת בתיק החקירה רק את גרסאות השוטרים המפלילות את המערער?"

ובהמשך:

"גם אם המתנדבים אינם מצויים בחקירות, וסבורים כי ראיות מזכות אינן אלא מטרד שאין צורך לאסוף, היה מקום שקצין החקירות יעשה כן, בטרם הגשת כתב האישום."

ולקראת סיומו של פסק הדין קובע בית המשפט באופן ברור:

"המחדל של אי גביית הודעות מהנוכחים במקום, יצר חוסר סימטריה בין עדי התביעה לעדי ההגנה. בעוד אנשי המשטרה אשר נכחו באירוע רשמו מזכרים מיד עם סיום המשמרת, והקפידו את האירוע בזכרונם, עדי ההגנה, אשר לא נחקרו על ידי המשטרה, מסרו את גרסתם לראשונה בעת המשפט... דהיינו חצי שנה אחרי האירוע."

ובסיום מבהיר בית המשפט:

"לטעמי, מחדלי החקירה אשר פגמו בגרסת ההגנה, ביחד עם ביסוסן העובדתי של חלק מטענות המערער, מקימים את הספק הסביר הנדרש בהליך זה."

30. בע"פ 3947/12 **שאדי סאלח נ. מ"י** הבהיר בית המשפט העליון בין היתר לעניין מחדל המשטרה שלא לבדוק האם ישנם סרטונים נוספים אשר לא נדרשו מחברת הסלולר בשל העומס הרבה בו נתונה המשטרה, כפי שטען ב"כ המדינה, כי מדובר בדיני נפשות ועל אף העומס המוטל על המשטרה עליה למצות את מירב אפיקי החקירה ולתפוס ראיות רבות ככל הניתן כדי שבפני בית המשפט תונח תשתית ראייתית רחבה ככל האפשר, וכי על המשטרה לתפוס ראיות רבות ואיכותיות ככל שניתן על מנת שתונח בפני בית המשפט תשתית ראייתית רחבה.

בית המשפט הפנה לעניין לע"פ 5386/05 **אלחורטי נ. מ"י**, שם הדגיש כב' השופט רובינשטיין את הדברים הבאים:

"בבסיס חובת החקירה, המוטלת על הרשויות, עומדת החובה לפעול לחקר האמת והחובה להביא לדין את האשם האמיתי בביצועה של העבירה. חובת הרשויות למיצוי הליכי חקירה כראוי, מהווה גם חלק מזכות הנאשם למשפט תקין והוגן, בהיותו אמצעי לחשיפת האמת. ברוח זו נפסק כהאי ליסנא: 'מטרת החקירה המשטרית אינה מציאת ראיו להרשעתו של חשוד, אלא מציאת ראיות לחשיפת האמת, בין אם אמת זו עשויה להוביל לזיכוי של חשוד, ובין אם היא עשויה להוביל להרשעתו'."

בית המשפט אף הדגיש כי בנסיבות מסוימות ובהתחשב במסכת הראייתית של התיק, עשויים מחדלי החקירה להצדיק במקרים חריגים את ביטול האישום, זיכוי הנאשם ולעיתים אף הנחת הנחות לטובת הנאשם.

בית המשפט בעניין אלחורטי אף מדגיש כי:

"הרציונל בבסיס גישה זו כולל, אל נכחד, את התסכול מכך שאין קשב די הצורך להערות בתי המשפט בעניין מחדלי חקירה. לעיתים נדמה, שהערות על מחדלים כאלה, החוזרים ונשנים, לא נופלות לצערנו על אזניים קשובות, ויש מקום שוב ושוב להתריע בעניין זה... בנסיבות אלה, לא מן הנמנע לשקול תוצאות משפטיות שיהא בהן את הרשויות החוקרות על חומרת המצב."

31. לא מיותר לציין כי גם מותב זה חזר והדגיש והתריע בעניין מחדלי החקירה במספר פסקי דין ובין היתר בעניין ת"ד 1297/07 מ"י נ. יוסף בריינס, וכן בתת"ע 4802-04-13 מ"י נ. חזן אלירז.

ובאופן ברור ומפורש יותר חזר כב' השופט רובנשטיין בעניין אחר במילים אלה:

"מצפה אני ליום בו תבוא הפרקליטות לאולמנו ותאמר, הנה מה שעשינו בצוותא עם המשטרה כדי לצמצם מחדלי חקירה. הנה לקחים שהפקנו מתיקים אלה ואלה. האם מוגזם לייחל לכך? (ע"פ 7938/10 פלוני נ. מ"י)"

ובהמשך כב' השופט דנציגר מוסיף:

"אין לי אלא לצרף קולי לדברים אלה שמבטאים את הקושי מולו מתמודדים בתי המשפט במלאכתם היומיומית אל מול מחדלי חקירה."

ובמלוא הענווה אין לי אלא להצטרף לדברים אלה עליהם כאמור עמד מותב זה גם בהחלטותיו הקודמות.

32. בית המשפט חוזר ומציין כי נפקותו של המחדל תלויה בתשתית הראייתית שהניחה המאשימה ובספקות אותם מעורר הנאשם, והשלכותיו תלויות בנסיבותיו של כל עניין ועניין. מחדלי החקירה של בוחן התנועה מצטרפים בעניינו לתשתית ראייתית אשר אין בה די להרשעה מעבר לספק סביר, נוכח המסקנות מניתוח יתר ראיות המאשימה.

הוכחת תקינות מערכת הרמזורים

33. המאשימה בכתב האישום ציינה כחלק מעובדות כתב האישום כי הצומת בו אירעה התאונה הינו צומת מרומזר ומערכת הרמזורים פעלה באותה עת באופן מלא ותקין.

הנאשם במענה לכתב האישום כפר בתקינותה של מערכת הרמזורים.

34. ב"כ המאשימה בסיכומיו ביקש לקבוע כי עלה בידי המאשימה להוכיח כי מערכת הרמזורים היתה תקינה באופן שלא הופרך בכל דרך על ידי הנאשם, ולמעשה חזקת התקינות קובעת כי הרמזורים בצומת היו תקינים אלא אם הוכיח הנאשם אחרת - ולא כך כלשונו היה הדבר בפועל.

ב"כ הנאשם בסיכומיו הבהיר והדגיש את הברור מאליו כי מקום בו כופר הנאשם בעובדה מעובדות כתב האישום, הרי שעל המאשימה מוטלת החובה להוכיח עובדה זו, מעבר לכל ספק סביר.

מובן כי חובת הוכחת עובדה זו מוטלת על המאשימה בלבד, כחלק מהוכחת כל עובדה המוכחשת על ידי הנאשם.

כפי שצוין ב"כ הנאשם בסיכומיו האופן בו נדרשת המאשימה להוכיח תקינותה של מערכת רמזורים נקבע על ידי בית המשפט העליון.

35. ברע"פ 4550/06 **עלי יונס נ' מדינת ישראל**, קבע בית המשפט עליון מפי כב' השופט ג'ובראן באופן מפורש ביותר את הדברים הבאים:

"אין חולקין, כי על המשיבה רובץ הנטל להוכיח את תקינותה של מערכת הרמזורים בהיותה מכשיר אלקטרוני, וזאת כפי שעולה מפרשת בראונשטיין. ואכן המשיבה עמדה בחובת ההוכחה הנדרשת ממנה כלדקמן: ראשית, המשיבה הוכיחה, כי למערכת הרמזורים נערכת בדיקה תקופתית של אחת לחודש באופן יזום. כמו כן, המשיבה הוכיחה שנערך רישום של תקלות במערכת הרמזורים ואולם לפי הרישום לא נרשמו כל תקלות בעת התאונה. בנוסף, מערכת הרמזורים מתוכנתת לעבודה למצב של הבהוב צהוב בעת תקלה של "ירוק צולב". כל עדי הראיה שהעידו במשפט, לא העידו כי היה הבהוב צהוב בעת התאונה".

ובע"פ 287/13 **פלוני נ' מדינת ישראל**, נקבעו ביחס לחובות המוטלות על המדינה להוכחת תקינות מערכת הרמזורים הדברים הבאים:

"התביעה הגישה תעודת עובד ציבור הנוגעת לשיטת הפעלה של הרמזורים וכן הביאה ראיות לכך שלא נרשמו תקלות הנוגעות להפעלתה. בנסיבות רגילות, זוהי הוכחה ברמה מספקת לצורך הוכחת תקינותה של מערכת רמזורים. בהעדר אינדיקציה כלשהי המורה לכיוון ההפוך, ניתן להניח בעניין זה "חזקת תקינות" על בסיס הראיות שהובאו, כפי שנפסק בעבר גם לעניין תקינותן של מערכות אחרות, כדוגמת מכשירים לבדיקת מהירותם של כלי רכב. אין בכך כדי לגרוע מכך שנטל ההוכחה מוטל על התביעה. אולם, התביעה עמדה בנטל זה בנסיבות שבהן לא היו כל אינדיקציות לכיוון האחר".

36. בעניינו כאמור לא הובאה על ידי המאשימה ולו ראייה מינימלית להוכחת תקינותה של מערכת רמזורים.

יתרה מכך אף לא צורפה תכנית הרמזורים ועל פי עדותו של בוחן התנועה אף לא נעשה ניסיון מצידו לפנות לעירייה על מנת לקבל את תכנית הרמזורים. עדותו של בוחן התנועה ביחס לאפיוני הצומת בו אירעה התאונה, התבססה על ידיעתו לכאורה וניסיונו האישי, ואולם לא על בדיקה שנערכה על ידו כדבעי או על מסמכים רלוונטיים כדוגמת המסמכים אשר היה על המאשימה להמציא על מנת להוכיח את תקינות מערכת הרמזורים, בהתאם להלכה הפסוקה.

יתרה מכך, ראוי להדגיש כי בוחן התנועה בחקירתו טען כי הסיק על תקינותה של מערכת הרמזורים לאחר שחקר את עדי המאשימה בנושא זה, ואולם כפי שהובהר קודם לכן בסעיף 21 ב', הבהיר הבוחן באופן מפורש כי הנהג המערב והעד הנוסף מטעם המאשימה - יהודה ספקטור, כלל לא נחקרו בעניין זה ולא נשאלו ולו שאלה אחת בנושא. (יצוין כי הנאשם בחקירתו נשאל מה היה מצב הרמזור ותשובתו היתה כי הרמזור היה תקין).

בנסיבות אלה ראוי ונכון לקבוע כי לא עלה בידי המאשימה להוכיח את תקינות מערכת הרמזורים, ועל כן, כאמור, לא עלה בידה להוכיח את עובדה מספר 3 לכתב האישום.

37. בתום חקירתו של בוחן התנועה ביקש ב"כ המאשימה לתקן בהסכמה את כתב האישום, באופן שתוסף עדת תביעה נוספת - הגברת סביו גדי, וכי לדיון הבא תוזמנה הגברת סביו גדי ועדת תביעה 4 בכתב האישום - גברת חווה שגבייב.

כתב האישום תוקן בהתאם.

לדיון הבא שנקבע לחקירתן של שתי העדות - אלה לא הופיעו, שכן לא ניתן היה לאתר אותן, ועל כן הדיון נדחה פעם נוספת.

הדיון הבא שנקבע נדחה אף הוא, בשל בקשת ב"כ המאשימה ועל אף שהעדות התייצבו לדיון.

ביום 03.07.2016 נחקרו שתי עדות התביעה, כאמור.

עדת תביעה 6 - סביו גדי

38. עדה זו מטעם המאשימה היתה אחת הנוסעות ברכבו של הנאשם.

ב"כ המאשימה בסיכומיו ביקש לקבוע כי עדה זו הינה עדה ניטרלית ומהימנה, אשר מסרה גרסה אמינה ועקבית שלא נסתרה על ידי הנאשם. עוד טען ב"כ המאשימה כי לא היה מקום לקבלת המסמכים הרפואיים שהוגשו על ידי ב"כ הנאשם, שכן אלה הוגשו שלא בהתאם לסדרי הדין והראיות.

39. העדה העידה בחקירתה כי אין לה ידיעה ביחס לכתוב בכל אחד מהמסמכים שהוצגו לפניה במסגרת התביעה האזרחית שהגישה, וכי יש לקבל את עדותה כי הנאשם חצה את הצומת באור האדום.

40. ב"כ הנאשם בסיכומיו ביקש לקבוע כי עדותה של העדה בחקירה הראשית נעדרת כל משקל ראייתי, וזאת נוכח חקירתה הנגדית והממצאים הנובעים ממנה והעדר זיכרונה של העדה ביחס לאירועים נשוא כתב האישום.

עוד הדגיש ב"כ הנאשם כי המסמכים שהוגשו מטעמו בעניין מצבה הרפואי הוגשו אך לשם הוכחת בעיית הזיכרון של העדה ולא על מנת להוכיח מצב רפואי כזה או אחר. בנסיבות אלה, מציין ב"כ הנאשם כי המאשימה לא הוכיחה את העובדה המצויינת בסעיף 5(ה) לכתב האישום ביחס לחבלות שסבלה עדה זו, וזאת בשל החלטת בית המשפט בעניין זה ונוכח העובדה כי העד - ד"ר אייליג דינאי, העיד כי לא ערך בעצמו את המסמך ביחס למצבה הרפואי של העדה, וממילא כלל לא טען כי ביצע איזו מן הבדיקות המופיעות שם.

41. בחקירתה הראשית העידה העדה כי בהיותה נוסעת ברכבו של הנאשם: **"נסענו וכשהגענו לרמזור שהיה אדום ויותר מזה אני לא זוכרת. היתה תאונה. אני לא זוכרת יותר כלום"** (עמ' 36 שו' 15-17 לפרו'). בהמשך העידה כי הנאשם צריך היה לעצור ברמזור האדום ולא עצר, ולאחר מכן איננה זוכרת דבר וכי היא יודעת שבגלל הרמזור האדום קרתה התאונה.

בחקירתה הנגדית אישרה העדה כי הגישה תביעה אזרחית לקבלת פיצויים בגין אירוע התאונה, ואישרה כי לאחר התאונה אבד זיכרונה, כמו גם בתקופה שהשתחררה משיקום בבית לוינשטיין ושהתה בביתה, וכי גם היום איננה זוכרת את התאונה, ולטענתה: **"אני רק זוכרת רמזור אדום"** (עמ' 37 שו' 20 לפרו'). בהמשך חזרה והדגישה כי גם היום איננה זוכרת את התאונה.

העדה אף אישרה בחקירתה הנגדית כי לא רק ביום חקירתה בבית לוינשטיין לא זכרה את התאונה, אלא גם שמונה ימים לפני כן, אף לא זכרה את שמות ילדיה. העדה אף אישרה בחקירתה הנגדית כי משאבד זיכרונה נמסרו לה פרטים על התאונה מבני המשפחה: **"בוודאי. מהנכדה שלי שאלתי בשביל שלא יהיה שקרים. ביקשתי שתסביר לי מה היה. זו לא בושה אם אני שואלת"** (עמ' 38 שו' 8-9 לפרו').

בשלב זה ביקש ב"כ הנאשם להגיש את המסמכים הרפואיים של העדה ביחס לאובדן זיכרונה, וב"כ המאשימה התנגד בטענה כי יש להגיש את התעודות הרפואיות באמצעות עורכיהן. ב"כ הנאשם ביקש כי ב"כ המאשימה יפרט מי מהרופאים הוא מבקש להעיד, וב"כ המאשימה הודיע כי הוא שומר לעצמו את הזכות לחקור את הרופאים כאמור בחקירה נגדית. במסגרת החלטתי מיום 03.07.2016 הבהרתי כי מדובר במסמכים רפואיים שהוגשו על ידי העדה עצמה במסגרת תביעה אזרחית שהגישה לקבלת פיצויים בגין הנזקים הרפואיים שסבלה כתוצאה מהתאונה, כאשר העדה אישרה באופן כללי את האמור במסמכים אלה, על אף שלא ידעה לקרוא את תוכנם בעברית.

בנסיבות אלה הדגשתי כי נוכח קשייה של העדה בשפה העברית, הרי שלדיון הבא יתייצב מתורגמן לשפה הרוסית על מנת שהעדה תאשר כי אלה המסמכים אשר הוגשו על ידה ובאמצעותה לתיק התביעה האזרחית.

עוד קבעתי כי ככל שהעדה תאשר במסגרת זו כי אכן אלה המסמכים אשר הוגשו על ידה במסגרת התביעה האזרחית שהוגשה על ידה, הרי שאין כל נימוק הגיוני לזימונם של הרופאים, הגם שעמידתו של ב"כ המאשימה על זימון הרופאים יהיה בו כדי להאריך שלא לצורך את המשך הדיונים. יודגש לעניין זה, כי ב"כ המאשימה לא חזר על בקשתו לחקור את הרופאים כאמור.

42. בהמשך אותו יום דיונים התייצבה מתורגמנית לשפה הרוסית, וחקירתה של עדה זו נמשכה באמצעותה. העדה אישרה כי הגישה כתב תביעה אזרחי, איננה יודעת בדיוק מה נכתב באותה תביעה, אך יודעת באופן כללי כי מדובר על תביעת פיצויים בגין הנזקים שסבלה בתאונת הדרכים עם הנאשם.

העדה אישרה כי הפרטים הרשומים בחלק ממסמכי האשפוז בבית לוינשטיין הם הפרטים שלה, ובסופו של דבר אישרה ביחס למסמכים אלה: "**הכל שלי**".

ב"כ המאשימה ביקש אף הוא לחקור את העדה בעניין זה, ובחקירתה החוזרת אישרה כי איננה יודעת מה כתוב בכל עמוד ועמוד של אותו כתב תביעה כאמור.

מסמכים אלה הוגשו כמוצגים מטעם הנאשם.

43. אם כן, מחקירתה של העדה עולה כי למעשה כפי הנראה כתוצאה מהתאונה אבד זיכרונה ביחס לאירועי התאונה, ובשל כך אף הגישה תביעה אזרחית לפיצוי בגין נזקיה. העדה הודתה בחקירתה הנגדית כי הסתייעה בנכדותיה על מנת "להיזכר" בגין אירועי התאונה, וכל שנאמר על ידה איננו מידיעתה האישית אלא ממידע שנמסר לה לאחר התאונה, על ידי מי מבני משפחתה.

בנסיבות אלה, לא ניתן להסיק מעדותה פרטים באשר לאופן התרחשות התאונה, או לחילופין בגין אשמתו של הנאשם בגרימת התאונה, כמו כן הרלוונטיות של המסמכים הרפואיים שהוגשו בעניינה פחותה, נוכח עדותה שלה בבית המשפט כי זכרונה אבד לה והסתייעה בבני משפחתה- נכדותיה, להזכר באירוע התאונה.

עדת תביעה מס' 7 - חווה שגבייב

44. עדה זו אף היא היתה נוסעת ברכבו של הנאשם.

ביחס לעדה זו ביקש ב"כ המאשימה לקבוע כי מדובר בעדה אמינה לחלוטין, אשר גרסתה לא נסתרה כלל, ומעדותה יש להסיק כי הנאשם הוא זה שחצה את הצומת כאשר בכיוון נסיעתו דלק אור אדום, עדותה היתה נחרצת וללא היסוס.

ב"כ הנאשם בסיכומיו הצביע על סתירות בעדותה של עדה זו בשני נושאים: האחד לעניין האור שדלק ברמזור בכיוון נסיעתו של הנאשם, והשני לעניין מקומות הישיבה ברכבו של הנאשם.

45. בחקירתה הראשית של העדה, ציינה היא כי היא זוכרת שדלק אור אדום ברמזור והנהג אמר כלשונה: **"וואי מה עשיתי?"**. לטענתה האור שדלק ברמזור בעת הגעתם לצומת היה אדום. הנאשם בחקירתו ובעדותו בבית המשפט כי הכחיש כי אמיר אמירה זו עת שהגיעו לצומת.

בחקירתה הנגדית בבית המשפט ציינה כי כאשר בתה ישבה עליה - **ולא היתה חגורה כראוי על פי חוק**:

"כשהיא ישבה עליי ראיתי את האור הצהוב לפני שהוא מתחלף לאדום, ולאחר מכן היא בכתה ואני לא התעסקתי במה שהיה אחר כך".

כאשר עומתה עם עדותה במשטרה שם לא אזכרה את האור הצהוב, השיבה: **"נכון. דיברתי רק על אור אדום"**, ובהמשך גם אישרה כי נכון שלא הזכירה את האור הצהוב.

46. סתירה נוספת מתייחסת למקום ישיבתה של העדה ברכבו של הנאשם. בתחילת חקירתה בבית המשפט ציינה, כי ישבה **מאחור מהצד של הנוסע ליד הדלת**.

לעומת זאת, בחקירתה הנגדית אישרה כי בחקירה שנערכה לה בביתה, אישרה כי ישבה **במושב האחורי באמצע** ושתי בנותיה משני צדדיה.

בהמשך חקירתה הנגדית, לא ידעה העדה ליישב את הסתירה ביחס למקום ישיבתה ברכבו של הנאשם, נתון אשר רלוונטי ביותר לשאלה האם יכולה היתה העדה להבחין באור שדלק בכיוון נסיעתו של הנאשם, מהמקום בו ישבה ברכבו, כאשר שתי בנותיה יושבות עליה, או לחילופין לצידה, כאשר בשלב מסויים לפני התאונה אחת מהן אף החלה לבכות (לפי עדותה שלה כבר לא היתה ערה למתרחש).

47. עדה זו אף לא ידעה לומר כיצד אירעה התאונה, ולטענתה בחקירה הנגדית: **"אני יודעת שהתאונה היתה עם משאית שבאה מולו, ומעבר לזה אני לא יודעת"** (עמוד 42 שורה 5 לפרוטוקול).

אין חולק כי התאונה ארעה כאשר הרכב המעורב הגיע מימינו של רכב הנאשם ולא מולו.

בנסיבות אלה, וודאי שאין לקבל את טענת ב"כ המאשימה בסיכומיו כי עדותה של עדה זו היתה אמינה לחלוטין ולא נסתרה, שכן, כאמור, בשני נושאים משמעותיים ביותר נמצאו סתירות בעדותה של עדה זו.

ובנוסף לכך, גם התיאור שנמסר על ידי עדה זו באשר לאופן התרחשות התאונה שגוי ואיננו נכון, שכן כאמור

התאונה אירעה כאשר הרכב המעורב הגיע מימין לרכב הנאשם ולא ממולו.

הוכחת עובדה 5(ה) לכתב האישום - החבלות שסבלה עדת התביעה סביו גדי

48. בסיום העדתן של שתי עדות התביעה - סביו גדי וחווה שגבייב, הכריז ב"כ המאשימה **אלה עדיי**.

יחד עם זאת ואף על פי כן, הגישה המאשימה בקשה נוספת להוספת עדים נוספים לצורך הוכחת החבלות של ממש שסבלה העדה סביו גדי.

ב"כ הנאשם התנגד לבקשה, ואולם בסופו של יום ובכפוף לחיוב בהוצאות, אושרה העדתם של עדים נוספים.

למרות זאת, הדיון נדחה מספר פעמים בשל בחינת המאשימה את אפשרות סגירת התיק על פי בקשת ב"כ הנאשם.

49. רק ביום 28.09.2016 הודיעה המאשימה כי בדעתה להמשיך בהליכים נגד הנאשם.

בנסיבות אלה, נקבע דיון נוסף להמשך שמיעת פרשת התביעה ולהעדתם של הרופאים כאמור.

בדיון מיום 07.11.2016 ביקשה המאשימה לזמן לעדות רופאים נוספים, וזאת, כאמור, לאחר הכרזתה כי הסתיימה פרשת התביעה, ולאחר ששקלה ארוכות את בקשת ב"כ הנאשם לסגירת התיק.

50. בהחלטתי מיום 07.11.2016 הוריתי כי בקשת המאשימה בשלב זה להציג לבית המשפט מסמכים רפואיים באשר לחבלות אשר הנאשם הודה בקיומן באופן מפורש במסגרת המענה לכתב האישום, איננה ברורה כלל ועיקר, שכן מקום בו מודה הנאשם בעובדות כתב האישום לא חלה על המאשימה חובה להוכיח את אותן עובדות.

בנסיבות אלה קבעתי כי העד הרלוונטי היחיד הינו ד"ר אייליג דינאי, אשר עדותו נועדה להוכיח את החבלות המפורטות בסעיף 5(ה) לכתב האישום - בהן כפר הנאשם.

עדותו של ד"ר איילון דינאי

51. בחקירתו של ד"ר אייליג דינאי הבהיר כי הוא זה שחתום על התעודה הרפואית של הגברת שרה סביו גדי.

ב"כ הנאשם התנגד להגשת המסמך מטעמים של קבילות שכן מדובר בעדות מפי השמועה.

52. בחקירתו הנגדית של העד התברר כי בזמן הרלוונטי היה מתמחה במשך כשנה, ועבד תחת מפקח שהינו רופא בכיר ממנו. עוד אישר העד כי כל דבר שנעשה במחלקה במסגרת התמחותו, אמור לעבור

דרך רופא בכיר במחלקה.

העד אישר כי למעשה הוא הפיק את המסמך וחתם אותו בסוף העמוד, וכי משמעות הפקת המסמך היא סיכום תיק רפואי באמצעות הקוד האישי שלו.

עוד אישר כי איננו יכול לומר בוודאות כי ביצע את הבדיקות המפורטות במסמך, אם ביצע אותן ומתי בוצעו. כמו כן, אישר העד כי אין לו כל ידיעה אישית בקשר לבדיקות אלה, וכי על המסמך כאמור אף אין חותמת של רופא בכיר.

בחקירתו החוזרת לב"כ המאשימה, אישר העד כי התעודה הרפואית שמונחת בפניו, התעודה נשוא הדיון, העד חתום עליה מבלי שביצע כל פעולה באותו חולה, וכאשר נשאל האם יתכן הדבר השיב:

"לא יודע, ייתכן שכן" (עמוד 54 שורה 22 לפרוטוקול).

אם כן, עד זה אישר כי לא ביצע כל בדיקה ביחס למטופלת ולא החליט כל החלטה רפואית ביחס אליה בהיותו מתמחה באותה עת, ועל כן ניתן לקבוע כי העובדות המפורטות בסעיף 5(ה) לכתב האישום לא הוכחו על ידי המאשימה באמצעות עד זה או בכל דרך אחרת.

53. בסיום עדות זו נוהל דיון באשר לקבילותו של המסמך הרפואי.

בית המשפט אפשר למאשימה להציג פסיקה רלוונטית, ובהחלטתי המפורטת מיום 07.11.2016 הבהרתי כי אין לקבל את המסמך הרפואי כראייה, וכי אין מדובר בחריג לכלל בדבר הגשת חוות דעת, בענייננו חוות דעת רפואית, באמצעות עורכה בלבד, או לחילופין "**במעבר מכללי קבילות לכללי משקל**", שכן אין ולו פתח צר בענייננו לקבלתו של אותו מסמך רפואי ומאוחר יותר לדון במשקלו, שכן הגשת המסמך לבית המשפט כראייה כלל לא התבקשה על ידי עורכה.

משנדחתה בקשתו הנוספת של ב"כ המאשימה להעיד רופאים נוספים כעדים להוכחת החבלות בקיומן הודה ב"כ הנאשם במענה לכתב האישום, הכריז ב"כ המאשימה: "**אלה עדיי**".

פרשת ההגנה - הנאשם

54. הנאשם מסר הודעה במשטרת ישראל מיום 18.04.2013, ואמרתו זו הוגשה כ- ת/6 במהלך חקירתו בבית המשפט.

ב"כ המאשימה ביקש בסיכומיו לקבוע כי עדותו של הנאשם היתה בלתי עקבית, רצופת סתירות ומתחמקת משאלות נוקבות ואף לא מדוייקת.

ייאמר כבר כעת כי עדותו של הנאשם בחקירתו בבית המשפט היתה עקבית ביותר, ולא מצאתי כי נתגלו בה סתירות ביחס להודעתו כפי שנמסרה במשטרה.

55. הנאשם בחקירתו הראשית נחקר אודות אופן התרחשות התאונה, וציין כי במשך כל הדרך בה נהג מהירותו היתה, כלשונו: "**בסביבות 60-70 קמ"ש**", הנאשם אף הכחיש, בניגוד לטענת העדה סביו גדי, כי איננו זוכר שאמר מילים אלה: "**וואי...**", שכן לטענתו התמקד בנסיעה ואיננו נוהג לומר מילים אלה.

בהודעתו במשטרה ציין הנאשם כי נהג במהירות של: "**כ- 60 קמ"ש**", ובעדותו בבית המשפט חזר והדגיש כי איננו יכול לומר בוודאות כי מדובר במהירות של 60 קמ"ש במדוייק, אלא: "**בין 60 ל- 70 קמ"ש בערך**".

56. ב"כ המאשימה ביקש לקבוע בעניין זה כי נמצאו, כאמור, סתירות לעניין מהירות נהיגתו של הנאשם.

אין בידי לקבל קביעה זו.

מדובר בהערכה כמשמעות הציון "**כ-**", כאשר ציון של מהירות מדוייקת בבחינת מספר קבוע איננו שווה ערך להערכה, וזאת כאשר המספר המדוייק איננו ידוע.

אינני מוצאת כל בעייתיות, אי דיוק או סתירה באמירות אלה של הנאשם.

57. לניסיונו של ב"כ המאשימה בסיכומיו לקבוע כי הנאשם לא דייק בפרטים נוספים, ו"הניח" כי דברים נוספים בחקירתו של הנאשם במשטרה אינם מדוייקים, השיב הנאשם באופן נחרץ כי כל מה שמסר אמת.

הנאשם אף חזר על גרסתו כי חצה את הצומת באור ירוק, כי זה מה שראה לפניו וכן כי נהג במהירות המותרת באותו קטע כביש אשר עומדת על כ- 70 קמ"ש.

כאשר עומת הנאשם עם עדותה של עדת המאשימה שרה סביו גדי כי חצה באור אדום, השיב כי זו בכלל ישנה, ישבה לצידו ולמיטב ידיעתו גם איבדה את זיכרונה.

58. נושא נוסף בו מוצא ב"כ המאשימה סתירות וחוסר דיוק בעדותו של הנאשם, מתייחס למועד פנייתו של הנאשם למומחה מטעמו.

למען הסר ספק, הגם שאינני רואה כל צורך או משמעות לדון במועד פנייתו של הנאשם למומחה מטעמו, יובהר גם עניין זה, שכן גם בו אין ממש כפי שמבקש ב"כ המאשימה לקבוע.

טוען ב"כ המאשימה כי כתוצאה מהתאונה נחבל גם הנאשם ושכב במיטתו, ולא ברור כיצד פנה למומחה מטעמו

בשלב כה מוקדם, אשר אף צילם את תמונתו של הנאשם מספר ימים לאחר האירוע.

59. ב"כ הנאשם הסביר בסעיף 48(ד) לסיכומיו את אופן פנייתו של הנאשם למומחה מטעמו ומועדה, כאשר למעשה לאחר שנפסל הנאשם במסגרת פסילה מנהלית ולאחר חקירתו, חתם על יפוי-כח לטובת עו"ד חגי אסולין, שמשרדו שכן באותה עת בסמיכות למשרדו של המומחה מטעם הנאשם - אבי מעוז, והיה זה עו"ד אסולין שקישר את הנאשם עם המומחה, ובכל מקרה, ידע הנאשם כתוצאה מההליך המנהלי נגדו, כי עתיד להיות מוגש נגדו כתב אישום ועל כן נערך לכך מבעוד מועד.

אין בכך כל פסול, נהפוך הוא, הדבר מעיד על כך כי הנאשם נערך כראוי למצב בו יוגש נגדו כתב אישום, כפי שעומדות לו זכויותיו לכך על פי דין.

60. לא ברורה גם קביעת ב"כ המאשימה בסיכומיו כי חלק מעדותו של הנאשם - ולא ברור איזה חלק, שכן הדבר לא צויין - הינה בבחינת עדות כבושה. הנאשם חזר בחקירתו הנגדית באופן רציף ועקבי על גרסתו כפי שנמסרה בחקירתו במשטרה, כי התקרב לצומת במהירות של כ- 60 קמ"ש, ראה לפניו רכב מסוג רנו פלואנס אשר חצה את הצומת באור ירוק, הסתכל על הרמזור בכיוון נסיעתו ומשהבחין באור הירוק חצה את הצומת.

גרסתו של הנאשם לא השתנתה ולו במעט בחקירתו בבית המשפט מזו שנמסרה במשטרה, ועל כן יש לקבל גרסה זו כגרסה מהימנה, עקבית וקוהרנטית.

61. ראוי עוד להדגיש, כפי שציינ ב"כ הנאשם בסיכומיו, כי דבריו של הנאשם בחקירתו במשטרה כי עם התקרבו לצומת הבחין ברכב מסוג רנו פלואנס הדומה לרכבו, אשר חצה אף הוא את הצומת באור ירוק, כלל לא נחקרו על ידי בוחן התנועה, שכן זה כאמור לא מצא לנכון לחקור ולהעמיק בבחינתה של טענה זו.

בפרק הדין בפעולותיו של בוחן התנועה, נידונה גם השאלה מדוע בחר הבוחן שלא לחקור ולאתר את ה"מודיע", העד הפוטנציאלי ששמו סלים, שכן לדברי הבוחן זה לא ראה את התאונה ורק שמע אותה בעת נסיעה כשהתרחק מהצומת.

בשלב מאוחר יותר בחקירתו, הודה הבוחן כי אילו ידע מה המרחק בין רכב זה לבין רכבו של הנאשם, הרי שהיתה לעדותו של עד פוטנציאלי זה משמעות רבה יותר. ואולם, כאמור, הבוחן לא העמיק באיתורו וחקירתו של אותו עד פוטנציאלי, ועל כן נמנעה מהנאשם האפשרות כי תעמוד לזכותו גם ראייה זו, אשר הינה בבחינת ראייה התומכת בגרסתו כי חצה את הצומת באור ירוק.

המומחה מטעם ההגנה - מר אבי מעוז

מטעמו של הנאשם הוגשה גם חוות דעת מומחה של בוחן התנועה וחוקר תאונות הדרכים, מר אבי מעוז.

חוות דעתו של מר מעוז הוגשה וסומנה נ/8 (להלן: "המומחה").

62. ב"כ המאשימה בראשית סיכומיו ביקש לקבוע כי קביעת המומחה שגוייה וכי המומחה טעה טעות מרה כלשונו, שכן לא יכול היה להגיע למסקנה כי לא ניתן לקבוע את שהתרחש בתאונה.

יצוין כי בסיומה של חוות דעת המומחה, ציין המומחה כי הגיע למסקנה שאיננו יכול לקבוע, וכי לא ניתן לקבוע ולהוכיח חד משמעית את שהתרחש בקטע הכביש של 150 מ' בין שני הצמתים, ובצומת שבו התרחשה התאונה.

63. ראשית, יצוין ויודגש כבר כעת, כי כפי שהובהר קודם לכן בהחלטה זו, לא עלה בידי המאשימה להוכיח את תקינות מערכת הרמזורים, ויוזכר כי לא צורפה ולא הוגשה מטעם המאשימה ולו ראייה אחת כנדרש על פי הפסיקה, ביחס להוכחת תקינות מערכת הרמזורים כאמור.

מעבר לכך, לא עלה בידי המאשימה להוכיח באמצעות עדיה באופן חד-משמעי, ומעבר לכל ספק סביר כי היה זה הנאשם אשר חצה את הצומת באור אדום.

64. בנסיבות אלה, חוות דעתו של המומחה נועדה לחזק את גרסת הנאשם כי חצה את הצומת ברמזור ירוק, ולנסות ליתן מענה והסבר לשאלות אשר עלו מהגרסאות שהוצגו על ידי עדי המאשימה, ואשר ב"כ המאשימה לא ניסה ליישב בסיכומיו ולמעשה התעלם מהסתירות בהן, וזאת בין היתר, לאור העדרה של דיסקת הטכוגרף.

ואולם חוות דעת המומחה מטעם ההגנה איננה אמורה לבסס את עובדות כתב האישום ולבסס את אשמתו של הנאשם, שכן, כידוע, זו חובתה של המאשימה והנטל בעניין זה רובץ על המאשימה, ולא להיפך.

65. הדיון שערך ב"כ המאשימה בסיכומיו באשר למועד בו נעשתה פנייתו של הנאשם למומחה לצורך עריכת חוות הדעת, כלל איננו רלוונטי ואין בו כדי להצביע או להעיד על אשמתו של הנאשם. העובדה כי הנאשם בחר לפנות למומחה במועד מוקדם נעשתה על רקע ידיעתו או הערכתו המבוססת כי אכן יוגש נגדו כתב אישום בשלב זה או אחר, כפי שאכן אירע, ואין בכך כל פסול. בוודאי אין בכך כדי להעיד, כאמור, על אשמתו של הנאשם מעצם פנייתו המוקדמת כביכול למומחה מטעמו.

נהפוך הוא, כפי שציין המומחה בחקירתו הנגדית, בדיקתו של המומחה את הצומת נשוא התאונה בשלב מוקדם וסמוך ככל הניתן למועד בו ארעה התאונה, יש בה רק כדי לסייע בהבנת אופן התרחשות התאונה, וזאת מחשש שמא מבנה הצומת ישתנה באופן זה או אחר. (שאלה אשר אגב, עומת עמה המומחה בחקירתו הנגדית ע"י ב"כ המאשימה, אשר הלין כאמור על הפנייה המוקדמת למומחה).

מעבר לכך, ולמען הסר ספק, כפי שהסביר ב"כ הנאשם בסיכומיו, פנייתו של הנאשם למומחה מטעמו נעשתה לאחר שנערך לו שימוע בקשר לפסילתו המנהלית, לאחר אירוע התאונה.

ועוד יודגש כי המאשימה, על אף כל טרונותיה הרבות כלפי המומחה מטעם ההגנה בחקירתו הנגדית, לא טרחה להציג מטעמה ראייה סותרת באמצעות עד/י הזמה, כפי שציין ב"כ הנאשם בסיכומיו, ובנסיבות אלה בוודאי לא היה מקום להתבטאויות המופנות באופן אישי כלפי המומחה מטעם ההגנה.

66. קביעתו של המומחה כי איננו יכול להגיע למסקנה חד משמעית באשר לאופן התרחשות התאונה, נוכח ממצאיו בדבר העובדה כי הצומת מופעל באמצעות גלי דרישה, כמו גם מעבר חצייה, והעדרה של דיסקת הטכוגרף, הינה קביעה לגיטימית ביותר ואף מצביעה על יושרו והגינותו של המומחה מטעם ההגנה, אשר איננו מבקש, כפי שנעשה הדבר במקרים רבים כאשר מוגשת חוות דעת מטעם ההגנה, לקבוע באופן חד משמעי ולעיתים תוך "אילוץ" העובדות, כי הנאשם איננו אשם במיחוס לו על פי כתב האישום.

67. המומחה הסביר כאמור, בחוות דעתו, לאחר שבחן את כלל הממצאים, כי בין שני הצמתים המרומזרים במקום בו אירע התאונה קיים מופע גל ירוק, וזאת כל עוד אין דרישה מהגלאים בזרועות המשניות בשני הצמתים.

נוכח עדותה של העדה חווה שגבייב ולפיה בטרם הגיעו לצומת בכיוון נסיעת הנאשם הופיע המופע הצהוב, הרי שבאופן חד משמעי דלק קודם לכן המופע הירוק המהבהב ולפניו המופע הירוק המלא.

בנסיבות אלה, ולאור עדותו של העד ספקטור יהודה כי הבחין אך ורק באור האדום ברמזור בצומת בו אירעה התאונה, וזאת כאשר המונית נסעה לפניו במרחק של כ- 5-6 כלי רכב, הרי שלא ייתכן כי מר ספקטור הבחין אך ורק במופע האדום ברמזור בו אירעה התאונה וזאת מבלי שיבחין קודם לכן במופע ירוק, ירוק מהבהב, או מופע צהוב, שכן רק לאחר אלה אמור להופיע המופע האדום באותו רמזור.

מסקנתו של המומחה מטעם ההגנה היתה כי שני הצמתים במקום בו ארעה התאונה הינם מופעלי תנועה - גלאי דרישה והארכה, ועל כן קיים "גל ירוק" המקשר בין שני הצמתים.

עדות מומחה זו לא נסתרה כלל הן בחקירתו הנגדית והן באמצעות ראייה נגדית אחרת.

68. בצומת כאמור, גם ישנו לחצן דרישה להולכי רגל במעבר חצייה לקבלת אור ירוק לחצייה. מתוקף האמור, הרי שהלחצן להולכי הרגל המוצב במעברי החצייה ומכיוון הולכת הרגל העדה ססקין דורית, חייב אותה ללחוץ על אותו לחצן על מנת שתקבל בהמשך מופע ירוק לחצייה במעברי החצייה הראשון והשני.

69. המומחה חזר והדגיש את חשיבותה של דיסקת הטכוגרף, ולמעשה את הקושי הרב בקביעת ממצאים בהעדרה של הדיסקה בענייננו.

המומחה מציין בחוות דעתו כי מדובר בראיית "זהב", כלשונו, ואילו היתה נמצאת הדיסקה ניתן היה ללמוד על הנתונים הבאים: האם נהג הרכב המעורב נעצר והיה בהמתנה עד תחילת נסיעתו, או לחילופין הגיע בנסיעה רציפה והיה בתנועה עד להתנגשות, אם נעצר והמתין, מהו פרק הזמן בו היה בעצירה עד תחילת התנועה, ואם לא עצר והגיע בנסיעה רצופה לצומת, באיזו מהירות נסע עד לנקודת האימפקט, וכמובן באיזו שעה אירעה התאונה.

70. לחוות דעתו של המומחה צירף את תוכנית הרמזורים של שני הצמתים הרלוונטיים בכביש 31 עם רחוב הקנאים ורחוב שמיר.

בחקירתו בבית המשפט ניסה ב"כ המאשימה לקבוע כי תוכנית הרמזורים שצורפה איננה התוכנית המלאה, וכי לטענתו המומחה התחמק ממתן תשובות ברורות לשאלות שנשאל.

דא עקא, כי אין בקביעה זו דבר, למקרא חקירתו הנגדית של המומחה מטעם ההגנה.

ראשית, יצוין, כפי שצוין מספר פעמים, כי המאשימה לא טרחה להגיש תוכנית רמזורים אחרת מטעמה, לא צירפה במסגרת ראיותיה ולא הגישה ראיה אחת הקשורה לתוכנית הרמזורים או לחילופין לתקינותה של מערכת הרמזורים במקום ואף לאחר קביעתו הנחרצת של ב"כ המאשימה כי המומחה כשל לכאורה בהצגת תוכנית הרמזורים המלאה, לא ביקש ב"כ המאשימה להגיש מנגד ראיה סותרת אחרת.

שנית, המומחה בחקירתו הנגדית הבהיר כי פנה לחברת נתבי ישראל על מנת לקבל את תוכנית הרמזורים, שילם בגין תוכנית הרמזורים, ואת כל החומר הרלוונטי שקיבל בעניין זה צירף לחוות דעתו, ולא נותר בידו חומר רלוונטי לעניין זה אשר לא צורף לחוות דעתו.

71. בהמשך חקירתו של המומחה מטעם ההגנה, נחקר לעניין טבלת זמנים ונפחים. המומחה השיב באופן מפורט וברור לשאלות ב"כ המאשימה, על אף שנשאל מספר פעמים שאלות דומות או זהות, ובית המשפט אף נדרש בהחלטת ביניים לכך כי המומחה כבר השיב מספר פעמים על אותה שאלה.

לא ברורה על כן טענתו של ב"כ המאשימה בסיכומיו לעניין זה בסעיפים 60 ו- 61.

71. ב"כ המאשימה ביקש לקבוע בסיכומיו כי לכאורה גם המומחה העיד כי הנהג המעורב לא חצה את הצומת בחסות האור האדום, וכי אף מסכים לכך כי לנאשם בהכרח יופיע אור אדום בכיוון נסיעתו כאשר לנהג המעורב מופיע אור ירוק.

עיון בחקירתו הנגדית של המומחה מעלה כי כאשר הציג לפניו ב"כ המאשימה דברי הנהג המעורב בחקירתו כי כאשר הגיע לצומת עצר באור האדום ולאחר כדקה "הכניס לראשון", השיב המומחה במילים אלה:

"אני מסכים שאכן הוא הגיע לשם, היה לו אדום ולאחר כדקה הכניס לראשון."

אין לי את העדות שלו מולי" (עמ' 72 שו' 10-11 לפרו').

לא ברור כיצד ניתן ללמוד, בכל הכבוד הראוי, מתשובתו זו של המומחה את שמבקש ב"כ המאשימה ללמוד, ולמעשה לבסס באופן מוחלט וסופי את אשמתו של הנאשם בגרימת התאונה על פי עדותו של המומחה מטעמו. כל שהשיב המומחה היה כי אכן האור האדום דלק בכיוון נסיעתו של הנהג המעורב, ולאחר כדקה הכניס ל"ראשון", קרי החל בתנועה, ובנוסף לכך, הבהיר כי לא מצוייה בפניו עדותו של הנהג המעורב. לא ניתן, ולו ברמז, ללמוד מתשובה זו כי המומחה מאשר כי הנהג המעורב עצר באדום והמשיך בנסיעתו רק לאחר שהופיע האור הירוק, ואילו הנאשם היה זה שנהג באור אדום.

המומחה השיב על השאלה באופן ברור, ואין להסיק היסקים לכאורה "לוגיים" על פי הגיונו של ב"כ המאשימה, שכן לא ניתן להסיק מתשובה זו כל מסקנה אחרת מלבד האמור בה במילים מפורשות וברורות, שלא ניתן לפרשן בדרך אחרת, או להסיק מהן מסקנה אחרת בנוסף לפשט המופיע בהן.

73. באשר לטענת ב"כ המאשימה כי בתשובת המומחה בעמוד 72 לפרוטוקול שורה 29, יש משום אישור חד משמעי לתקינות מערכת הרמזורים, הרי שלא כך הדבר. כפי שצויין, הנטל להוכיח את תקינותה של מערכת הרמזורים מוטל על המאשימה, וזו לא עמדה בו, ותשובת המומחה הינה כי כאשר מערכת הרמזורים פועלת כתקנה, הרי שאם לנהג המעורב יהיה אור ירוק בכיוון נסיעתו, שלנאשם יופיע מופע אדום. הא ותו לא.

74. שוב, מסיק ב"כ המאשימה בסעיפים 65-66 לסיכומיו מסקנות שבכל הכבוד הראוי כלל לא ברור מהו הבסיס להסקתן - כאשר מבהיר המומחה כי איננו יכול לשחזר את סדר הפאזות של התאונה נכון למועד התאונה, אין באמירה זו כדי להסיק כי הנאשם הוא זה שאשם בגרימת התאונה.

לעומת זאת, בוחן התנועה מטעם המאשימה הוא הגורם הראשון אשר אמור היה לקבוע בחוות דעתו כי מדובר בצומת מופעל גלאים, על אף שהעיד כי ידע על כך מידיעתו האישית, ואולם לא בחן היכן הם מוצבים ואף לא ציין את מיקומם בסקיצה ואף טען כי לא ניתן לערוך סדר פאזות, שכן אילו היה מבצע עבודתו כהלכה וכנדרש, ייתכן כי יכול היה לקבוע את אשמתו של הנאשם (ראה התייחסות ב"כ הנאשם בסיכומיו לעניין זה, בעמ' 21).

75. ב"כ המאשימה בסיכומיו בסעיפים 68-70 מלין, פעם נוספת יש לומר, על כך כי המומחה לא צירף את תוכנית הרמזורים המלאה והמעודכנת ליום התאונה, ועל כן לא יכול להעיד על אותה תוכנית חלקית לכאורה.

לחוות דעתו של המומחה, מציין כי מצורפת תוכנית הרמזורים בצומת הרלוונטי למקום בו אירעה התאונה מעודכנת ליום 16.08.2012, כמצויין בה, ונחתמה ביום 19.09.2012 על ידי אינג' נחלה שקר - מהנדס תנועה ראשי.

התאונה אירעה ביום 08.04.2013. (מספר חודשים ספורים לאחר מכן).

המומחה הבהיר בחקירתו הנגדית כי למיטב ידיעתו ומביקורו המוקדם, יש לזכור, בצומת, לא היה כל שינוי בתשתיות בשני הצמתים הרלוונטיים כולל המופעים וכולל הגלאים, ואולם הוא איננו יכול לשלול שהיו שינויים.

לעומת עדות הגונה זו של המומחה, לא טרחה המאשימה, שוב, להציג עמדה נוגדת או ראייה סותרת לכך כי אכן בוצעו שינויים בצומת מהמועד בו נחתמה לאחרונה תוכנית הרמזורים - ועד למועד התאונה. על כן לא ברורה טענתו של ב"כ המאשימה בעניין זה.

76. האמור בסעיף 72 בסיכומי של ב"כ המאשימה, הגם שאיננו נכון לחלוטין, יש בו אף כדי להטעות באופן בוטה.

בסעיף זה מציין ב"כ המאשימה:

"המומחה אישר בפה מלא שתוכנית הרמזורים שצירף לחוות דעתו שייכת בכלל לצומת אחר ובעיר אחרת!!! איפה הרלוונטיות לאירוע התאונה רק למומחה הפתרונים!"

המומחה צירף גם צירף לחוות דעתו תוכנית רמזורים הרלוונטית לשני הצמתים, אשר באחד מהם כאמור אירעה התאונה.

התייחסותו של ב"כ המאשימה בסעיף 72 להלן בסיכומי מתייחסת לעדותו של המומחה מטעם ההגנה בעמוד 74 לפרוטוקול בשורה 13 ואילך, המתייחסת בכלל לנספח המופיע בסעיף 4.6 לחוות דעתו של המומחה שעניינה: "צילומים מצומת מרומזר, צומת T, בתאריך 19.03.2017 (כביש 406 עם שד' צה"ל לשכ' רמות בב"ש) עם לחצן דרישה לה"ר, המתאים/דומה לצומת זירת התאונה".

מעבר לכך שכלל לא ניתן להסיק את המסקנה המופיעה בסעיף 72, מהאמור בחקירתו של הבוחן כאמור בעמוד 74 לפרוטוקול, הרי שהמומחה מבהיר בצורה חד משמעית ובאופן ברור ביותר בעמוד 74 לפרוטוקול כי, ראשית, מדובר בצילום (ועל כן בוודאי אין מדובר בתוכנית רמזורים כפי שמציין ב"כ המאשימה), אשר נועד לדמות צומת הדומה לצומת בו אירעה התאונה, שכן גם שם מדובר בצומת עם לחצני דרישה להולכי רגל במעבר חצייה, וכל מטרתו של המומחה היתה מיוזמתו להראות דוגמא לצומת אחר בו קיים לחצן דרישה להולכי רגל, אשר רק עם לחיצה עליו יופיע האור הירוק.

המומחה אף מוסיף במילותיו שלו בחקירתו: "הסברתי שזה צומת דומה וכמובן שזה לא קשור לתאונה" (עמ' 74 שו' 19-20 לפרו'). גם בהמשך הבהיר כי: "בסך הכל הבאתי דוגמא נוספת מבחינת לחצני הדרישה של הולכי הרגל".

אין לכך ולו דבר עם תוכנית הרמזורים בצומת בו ארעה התאונה.

77. עוד יש להבהיר, כי חוות דעתו של המומחה בכל הנוגע לחישובים שביצע ולקביעותיו לעניין הרלוונטיות של מהירות הנסיעה של הנאשם, לא נסתרה בידי המאשימה, ובאופן כללי ראוי להדגיש כי מדובר בעניינים שבמקצועיות, ועל כן הדרך היחידה לסתור את קביעותיו של המומחה אם בכלל, הינה באמצעות חוות דעת מקצועית נגדית - דבר אשר כאמור לא נעשה.

מעבר לכך, יובהר כי בוודאי לא מצאתי בחוות דעתו של המומחה קביעות אשר חוסר היגיון ניכר בהן, באופן שאף לא נדרשת חוות דעת מומחה לסתור אותה, ודי לכאורה בשכל ישר ובבחינתו של הדיוט.

78. בסעיפים 79-80 לסיכומי ב"כ המאשימה מצביע ב"כ המאשימה על כך כי עדותו של המומחה "**מוזרה לחלוטין**", כאשר הוא טוען כי לא ייתכן שהעד יהודה ספקטור לא ראה כלום, כאשר הכוונה היא לעדותה של העדה חווה שבגייב אשר הבחינה באור צהוב עם הגעת רכבו של הנאשם לפני הצומת בו אירעה התאונה

המומחה מסביר ומצביע על בעייתיות בין שתי עדויות ראייה אלה של מר ספקטור ושל גברת שגבייב, סתירה אשר לא ניתן ליישב אותה ולא ברור למי מהן מבקשת המאשימה להאמין.

המאשימה איננה מתמודדת בסיכומיה עם הסתירות והבעייתיות העולה מהגרסאות שנמסרו על ידי עדיה, כפי שפורט בפרק הדין בפרשת התביעה, ובמיוחד איננה מנסה ליישב את הסתירה הנגלית בין שתי עדויות אלה.

79. ככל שלא מצאתי דופי בקביעותיו של המומחה מטעם ההגנה לעניין האופן בו מופעל הצומת בו אירעה התאונה, וההסבר הנהיר שניתן על ידו באשר למופעי הרמזורים באותה צומת, הרי שאכן תהייתו של המומחה בחקירתו הנגדית, כי לא ברור כיצד לא הבחין מר ספקטור באור ירוק מהבהב, ירוק או צהוב לפני האור האדום, כפי שהעידה על כך הגברת שגבייב, במקומה ומתבקשת:

"הנאשם נוסע לפניו (לפני ספקטור - א.ג.) במרחק של 30 מ' פלוס מינוס. הנוסעת אומרת שהיה צהוב לפני הצומת. מר ספקטור לא רואה את הצהוב כ- 50 מ' לפני הצומת. לא ייתכן שהוא לא ראה כלום" (עמ' 78 שו' 18-20 לפרו').
(מפנה לעניין זה לאמור בסעיף 67 להחלטה והסברו של המומחה את אופן הפעלת הרמזורים בצומת).

80. לא ניתן לשלול בנסיבות אלה כי על אף העובדה שהעד יהודה ספקטור הינו עד נייטרלי שאיננו חפץ במתן עדות מוטה לצד זה או אחר, אכן התבלבל כאשר ציין באופן כה נחרץ ועקבי, כי הבחין רק באור האדום - אין מדובר באפשרות "מוזרה לחלוטין" כפי שכינה אותה ב"כ המאשימה.

עדויות של מר ספקטור היתה מהימנה בעיניי בנסיבות אלה, ואולם לא ברור, נוכח השוני בין עדויות עדי המאשימה השונים, למי אם כן יש לייחס את האמינות המירבית, כאשר ב"כ המאשימה בסיכומיו חוזר ומציין ביחס לכל עד ועד מעדי המאשימה, כי עדים אלה אמינים, מהימנים וכי על בית המשפט ליתן לכל אחת מן העדויות את מלוא המשקל בקביעת אשמתו של הנאשם (וזאת אף מעבר לקביעותי ביחס לכל עדות ועדות והבעייתיות שבה).

לעניין זה מן הראוי להביא את הדברים שנקבעו על ידי כב' השופטת חיימוביץ בעפ"ת 23081-01-12 **איגור איבנוב נ. מ"י** לעניין אי התערבות בממצאי מהימנות כשלעצמם:

"אין בדעתי להתערב בממצאי המהימנות כשלעצמם, שכן גם אם מתנדבי משא"ז אינם משקרים, ואני מקבלת את קביעת בית משפט קמא בעניין זה, עדיין, תיתכן קשת מגוונת של אפשרויות, מעבר לאמירת אמת או שקר. כך למשל, יתכן וראו רכב אחר נוסע באותו מקום, ומשיצא הנאשם מרכבו, דימו כי זה הרכב שראו נוסע. לפיכך, כאשר מסרו גרסתם, מבחינתם אמרו את האמת."

81. עדותו של הנאשם ושל המומחה מטעמו היו מהימנות בעיניי.

מדובר בעדויות רציפות, ברורות, קוהרנטיות, אשר לא נסתרו על ידי עדויות עדי המאשימה, למעט, כאמור, הדיון שנערך לעיל ביחס לעדותו של מר יהודה ספקטור. ואולם, כפי שציינתי, עדותו של מר ספקטור איננה עומדת לבדה (ואף אילו היתה עומדת לבדה, בוודאי שלא ניתן היה לבסס עליה לבדה את אשמתו של הנאשם בגרימת התאונה והרשעתו בדין), אלא יש לקרוא אותה כחלק ממארג הראיות שהובאו מטעם המאשימה, קרי עדויותיהם של יתר עדי המאשימה על כל המשתמע מכך וכפי שאלה נותחו בהרחבה בפרק "פרשת התביעה".

כל זאת לצד מחדלי הרבים של בוחן התנועה בהעדרה של דיסקת הטכוגרף, באי איתורם של עדים פוטנציאליים, באי ביצוע פעולות חקירה אלמנטריות וניסויים מתבקשים בעבודתו של הבוחן.

82. נוכח האמור לעיל, אני קובעת כי לא עלה בידי המאשימה לבסס אשמתו של הנאשם ולהרים את עובדות כתב האישום.

על כן אני מזכה את הנאשם מן העבירות המיוחסות לו, על פי כתב האישום.

ניתנה היום, י"ב אב תשע"ז, 04 אוגוסט 2017, בהעדר הצדדים.

